

Sau biểu lãi suất niêm yết: Cuộc đua giữ dòng tiền ngày càng khốc liệt

06:27 18/06/2026

Dù cơ quan quản lý liên tục định hướng giảm mặt bằng lãi suất nhằm hỗ trợ doanh nghiệp và thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, thị trường huy động vốn thực tế vẫn đang chứng kiến những diễn biến sôi động. Đằng sau các bảng lãi suất công khai là cuộc cạnh tranh quyết liệt giữa các ngân hàng nhằm thu hút và giữ chân dòng tiền gửi trong bối cảnh nhu cầu tín dụng tăng nhanh hơn tốc độ huy động vốn.

Theo ghi nhận trên thị trường, nhiều ngân hàng đã điều chỉnh lãi suất huy động nhiều lần kể từ đầu năm 2026. Nếu chỉ nhìn vào biểu niêm yết, mặt bằng lãi suất không có nhiều biến động lớn. Tuy nhiên, với các khoản tiền gửi quy mô lớn hoặc khách hàng thuộc nhóm ưu tiên, mức lợi suất thực nhận thường cao hơn đáng kể so với lãi suất công bố.

Sự khác biệt này phản ánh áp lực ngày càng lớn về nguồn vốn. Trong khi nhu cầu vay vốn của nền kinh tế gia tăng, đặc biệt ở các lĩnh vực sản xuất, đầu tư và tiêu dùng, tốc độ tăng trưởng tiền gửi lại chưa theo kịp. Điều đó khiến các ngân hàng buộc phải tìm mọi cách để củng cố nguồn vốn trung và dài hạn nhằm đảm bảo thanh khoản và đáp ứng các chỉ tiêu an toàn hoạt động.

Cuộc cạnh tranh huy động vốn tiếp tục diễn ra sôi động trong bối cảnh tăng trưởng tín dụng cao hơn tốc độ tăng tiền gửi.

Thanh khoản chịu áp lực, cuộc cạnh tranh huy động vốn nóng lên

Bức tranh thị trường tiền tệ thời gian gần đây cho thấy sự phân hóa rõ nét giữa lãi suất công khai và lãi suất thực tế. Nhiều ngân hàng lựa chọn giải pháp linh hoạt thông qua các chương trình cộng lãi suất, ưu đãi dành cho khách hàng gửi số tiền lớn hoặc phát triển các sản phẩm huy động thay thế nhằm gia tăng sức hấp dẫn.

Đáng chú ý, chứng chỉ tiền gửi tiếp tục trở thành công cụ được nhiều nhà băng sử dụng để thu hút nguồn vốn. Không chịu giới hạn như tiền gửi tiết kiệm thông thường, sản phẩm này thường mang lại mức lợi suất cao hơn, đặc biệt ở các kỳ hạn ngắn và trung hạn.

Sự phát triển của ngân hàng số cũng giúp các sản phẩm huy động mới được tiếp cận khách hàng thuận tiện hơn. Chỉ với vài thao tác trên ứng dụng di động, người gửi tiền có thể tham gia các chương trình chứng chỉ tiền gửi hoặc các sản phẩm đầu tư có lợi suất hấp dẫn mà không cần đến quầy giao dịch.

Tuy nhiên, phía sau cuộc đua lãi suất là áp lực thanh khoản không hề nhỏ. Nhiều tổ chức phân tích cho rằng tốc độ tăng trưởng tín dụng hiện vẫn cao hơn đáng kể so với tăng trưởng huy động vốn. Điều này khiến tỷ lệ cho vay trên huy động của nhiều ngân hàng duy trì ở mức cao, buộc các nhà băng phải tiếp tục gia tăng sức cạnh tranh trong việc thu hút dòng tiền.

Bên cạnh đó, mặt bằng lãi suất quốc tế vẫn ở mức tương đối cao cũng tạo thêm áp lực lên chính sách tiền tệ trong nước. Các ngân hàng không chỉ cạnh tranh với nhau mà còn phải cân đối giữa mục tiêu tăng trưởng tín dụng, kiểm soát thanh khoản và ổn định tỷ giá.

Minh bạch lãi suất và bài toán an toàn hệ thống

Trước những diễn biến phức tạp của thị trường huy động vốn, cơ quan quản lý đã liên tục đưa ra các yêu cầu chấn chỉnh nhằm bảo đảm tính minh bạch và hạn chế tình trạng cạnh tranh không lành mạnh.

Ngân hàng Nhà nước yêu cầu các tổ chức tín dụng thực hiện nghiêm các quy định về công bố lãi suất, đồng thời rà soát các chương trình ưu đãi nhằm tránh việc lãi suất thực tế chênh lệch quá lớn so với mức niêm yết. Mục tiêu là bảo đảm môi trường cạnh tranh công bằng và giúp khách hàng có đầy đủ thông tin khi lựa chọn sản phẩm tài chính.

Không chỉ vấn đề lãi suất, rủi ro vận hành và rủi ro đạo đức cũng được đặt lên hàng đầu. Trong bối cảnh cạnh tranh huy động vốn gia tăng, cơ quan quản lý yêu cầu các ngân hàng tăng cường kiểm soát nội bộ, ngăn ngừa tình trạng nhân viên lợi dụng lòng tin của khách hàng để chào mời các sản phẩm không đúng quy định hoặc hứa hẹn mức lợi nhuận vượt xa thực tế.

Một vấn đề khác được đặc biệt quan tâm là rủi ro chênh lệch kỳ hạn. Nếu nguồn vốn huy động chủ yếu là ngắn hạn nhưng được sử dụng cho các khoản vay trung và dài hạn, hệ thống ngân hàng có thể đối mặt với áp lực thanh khoản khi thị trường biến động. Vì vậy, việc cân đối cơ cấu nguồn vốn và sử dụng vốn hiệu quả đang trở thành yêu cầu quan trọng đối với các tổ chức tín dụng.

Các chuyên gia nhận định mặt bằng lãi suất trong thời gian tới có thể chưa giảm mạnh như kỳ vọng, bởi áp lực huy động vốn vẫn hiện hữu. Trong bối cảnh đó, cuộc cạnh tranh giữa các ngân hàng nhiều khả năng sẽ tiếp tục diễn ra dưới nhiều hình thức khác nhau, không chỉ thông qua lãi suất mà còn ở chất lượng dịch vụ, công nghệ và hệ sinh thái tài chính.

Dù vậy, mục tiêu cuối cùng vẫn là duy trì sự ổn định của hệ thống tiền tệ, đảm bảo dòng vốn được lưu thông hiệu quả đến nền kinh tế mà không tạo ra những rủi ro mới cho thị trường tài chính.

Minh Thành (t/h)